

opusdei.org

Pirmasis Gavėnios sekmadienis

Viešpats leidžia, kad būtume gundomi, idant augtume dorybėmis. Jėzaus gundymai: demonas panašiai bando ir mus. Viešpats visada šalia mūsų. Ginklai, su kuriais galime nugalėti.

2025-03-07

I. „Gavėnia primena tas keturiasdešimt dienų, kurias Jėzus praleido dykumoje rengdamasis skelbti savo mokymą. Šio mokymo kulminacija yra Kryžius ir Velykų

triumfas. Keturiasdešimt maldos ir atgailos dienų. Jų pabaigoje iškyla Kristaus gundymo scena, kurią šiandien apmąstyti siūlo Mišių Evangelija (plg. Mt 4, 1–11). Ši scena yra kupina paslapties, kurios žmogus negali tikėtis atskleisti: Dievas leidžiasi gundomas, Jis leidžia veikti piktajam. Prašykime Viešpaties padėti suprasti, ko esame mokomi”¹.

Tai pirmas kartas, kai velnias įsiterpia į Jėzaus gyvenimą, ir daro tai atvirai. Bando Mūsų Viešpatį; galbūt nori iširti, ar jau atėjo Mesijo valanda. Jėzus jam tai leido, kad duotų mums nuolankumo pavyzdį ir pamokytų įveikti pagundas, kurias patirsime per visą savo gyvenimą: „Kadangi Viešpats visa darė, kad mus pamokytų, – sako šventasis Jonas Auksaburnis, – jis panorėjo, kad būtų nuvestas į dykumą ir čia įsiveltų į kovą su demonu, su tuo tikslu, kad pakrikštytieji, jei po krikšto patiria didesnių gundymų, dėl to nesutriktų,

tarsi to nereikėjo tikėtis“². Jei neatsižvelgsime, jog turime patirti pagundas, atversime vartus dideliam priešui: nusiminimui ir liūdesiui.

Jėzus savo pavyzdžiu norėjo mus pamokyti, kad niekas neturi tikėtis nepatirsiaš bet kokių bandymų. „Mūsų Viešpaties gundymai yra ir jo tarnų asmeniniai gundymai. Bet mastas, žinoma, yra kitoks: demonas nepasiūlys nei jums, nei man, – sako Knoxas, – visų pasaulio karalysčių. Jis pažįsta prekę ir kaip geras prekyautojas siūlo kaip tik tai, ką numato pirkėją paimsiant. Darau prielaidą, kad gan teisingai mano, jog didžiąją dalį mūsų gali nupirkti už penkis tūkstančius svarų per metus, o nemažą mūsų dalį – gerokai pigiau. Taip pat nesiūlo mums savo sąlygų taip atvirai, jo pasiūlymai apvyniojami visokiomis pateisinamomis formomis. Bet matydamas progą nedelsia parodyti jums ir man, kaip galime pasiekti tai,

ko norime, jei sutiksime būti neištikimi sau patiems ir, daugeliu atvejų, būti neištikimi savo katalikų tikėjimui“³.

Viešpats, kaip mums primenama šios dienos Mišių įžangoje, savo veiksmais mus moko, kaip turime įveikti gundymus, be to, nori, jog iš jų gautume naudos. Jis „leidžia gundymą ir apvaizdiškai pasinaudoja juo tam, kad tave apvalytų, padarytų šventą, labiau atitrauktų tave nuo žemiškų dalykų, kad vestų tave ten ir per tai, kur nori Jis, kad padarytų tave laimingą gyvenime, kuris nėra patogus, ir kad suteiktų tau brandos, supratimo ir veiksmingumo tavo apaštaliniam darbe su sielomis ir... ypač, kad padarytų tave nuolankų, labai nuolankų“⁴.

Palaimintas žmogus, kuris ištvėria išmėginimą, – sako apaštalas Jokūbas, – nes, kai bus ištirtas, jis gaus

gyvenimo vainiką, kurį Dievas yra pažadėjęs jį mylintiems⁵.

II. Demonas gundo naudodamasis žmogiškos prigimties poreikiais ir silpnybėmis.

Viešpats, praleidęs keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų pasninkaudamas, yra labai nusilpęs ir alkanas, kaip ir bet kuris žmogus tokiomis aplinkybėmis. Tada prisiartina gundytojas su pasiūlymu, kad paverstų ten esančius akmenis duona, kurios jam taip reikia ir kurios jis taip alksta.

Jėzus „ne tik atsisako maisto, kurio reikalauja kūnas, bet taip pat atmeta ir dar didesnę gundymą: pasinaudoti dieviškąja galia, kad – jeigu galima taip pasakyti – susitvarkytų savo asmeninius reikalus. (...) Koks mūsų Viešpaties kilnumas taip nusižeminti

ir visiškai prisiimti žmogiškąją būklę! Jis nesinaudoja dieviškąja galia, kad išvengtų sunkumų ar būtinybės stengtis. Jis moko mus būti tvirtus, mylėti darbą, kilniai vertinti žmogiškąjį ir dieviškąjį atsidavimą, jo pasekmių svarbą”⁶.

Ši Evangelijos ištrauka taip pat moko būti ypač budriems su savimi ir su tais, kuriems esame labiau įsipareigoję padėti, tomis silpnumo, nuovargio akimirkomis, kai išgyvename blogą laiko tarpą, nes demonas ko gero tada sustiprina gundymą, kad mūsų gyvenimai pasuktų kitais keliais, svetimais Dievo valiai.

Antrame gundyme „*velnias jį paima į šventąjį miestą, pastato ant šventyklos šelmens ir sako: Jei tu Dievo Sūnus, pulk žemyn, nes parašyta: Jis lieps savo angelams globoti tave, ir jie nešios tave ant rankų, kad neužsigautum kojos į*

akmenį. Jėzus jam atsako: Taip pat parašyta: Negundyk Viešpaties, savo Dievo.“

Iš pažiūros tai klastingas gundymas: jei atsisakysi, parodysi, kad ne visiškai pasitiki Dievu; jei sutiksi, įpareigosi Jį savo asmeniškam labui pasiūsti angelus, kad tave gelbėtų. Demonas nežino, kad Jėzui nereikalingas joks angelas.

Panašų pasiūlymą beveik tapačiu tekstu Viešpats išgirs savo žemiško gyvenimo pabaigoje: *Jeigu jis Izraelio karalius, tenužengia dabar nuo kryžiaus, ir mes juo tikėsime*⁷.

Kristus atsisako daryti nenaudingus stebuklus dėl tuštybės ir puikybės. Mes turime būti budrūs, kad savo aplinkybėmis atremtume panašius gundymus: troškimas pasižymėti, gali kilti net švenčiausiuose dalykuose; taip pat turime būti budrūs prieš klaidingus argumentus, kurie tariamai remiasi Šventuoju

Raštu, ir neprašyti (juo labiau nereikalauti) įrodymų ar ypatingų ženklų, kad tikėtume, nes Viešpats mums teikia užtektinai malonių ir liudijimų, rodančių tikėjimo kelią įprastame mūsų gyvenime.

Paskutiniame iš gundymų demonas siūlo Jėzui visą žemišką šlovę ir galią, kokių gali siekti žmogus. Rodydamas viso pasaulio karalystes ir jų šlovę, taria: *Visa tai aš tau atiduosiu, jei parpuolęs pagarbinsi mane*. Viešpats galutinai nuveja gundytoją.

Demonas visada žada daugiau nei gali duoti. Laimė nuo jo rankų labai toli. Bet kuris gundymas visada yra niekšinga apgaulė. Ir norėdamas mus išmėginti, demonas deda viltis į mūsų ambicijas. Blogiausia jų – bet kokia kaina trokšti savęs išaukštinimo; sistemingai ieškoti savęs pačių dalykuose, kuriuos darome ar planuojame. Mūsų *aš*

daugeliu atvejų gali būti blogiausias iš stabų.

Taip pat galime keliaklupsčiauti prieš materialius daiktus, paversdami juos netikrais dievais, kurie mus pavergs. Materialinės gėrybės liaujasi buvusios gėrybėmis, jei atskiria mus nuo Dievo ir mūsų brolių žmonių.

Turime budėti nuolatinėje kovoje, nes mummyse likęs polinkis trokšti žmogiškos garbės, nežiūrint to, kad daug kartų Viešpačiui esame sake, jog norime tik Jo garbės. Taip pat į mus kreipiasi Jėzus: Viešpatį, savo Dievą, tegarbink ir jam vienam tetarnauk. Ir šito trokštame bei prašome: tarnauti Dievui Jo pašaukime, kurį esame iš Jo gavę.

III. Viešpats visada šalia mūsų per kiekvieną gundymą ir sako mums: būkite drąsūs: *aš nugalėjau pasaulį*⁸.

Ir mes remiamės į Jį, nes kitaip vieni mažai ką pasieksime: *Aš visa galiu tame, kuris mane stiprina*⁹. Viešpats mano šviesa ir išgelbėjimas, tad ko turėčiau bijotis?¹⁰

Gundymui galime pastoti kelią nuolatiniu apsimarinimu darbe, gyvendami artimo meilę, saugodami vidinius ir išorinius jausmus. Ir sykiu su apsimarinimu – malda: *Budėkite ir melskitės, kad nepatektumėte į pagundą*¹¹. Taip pat turime užkirsti jam kelią vengdami progų nusidėti, kad ir kokios jos atrodytų mažos, nes kas mėgsta pavojų, tas žus nuo pavojaus¹², ir visada gerai išnaudodami laiką, o svarbiausia – gerai atlikdami savo profesines, šeimos ir visuomenines pareigas.

Kad įveiktume pagundą, „turėsime daug kartų ir su pasitikėjimu kartoti Tėve mūsų prašymą: *neleisk mūsų gundyti*, suteik mums jėgų išlikti pagundoje tvirtiems. Jei jau pats

Viešpats deda mums į lūpas tokį maldavimą, būtų gerai, kad nuolat jį kartotume. Kovokime su pagunda, atvirai ją atskleisdami dvasiniam vadovui, nes parodyti ją – jau beveik įveikti. Tas, kuris atskleidžia dvasiniam vadovui savo pagundas, gali būti tikras, kad Dievas suteiks pastarajam malonę gerai jam vadovauti“¹³.

Visada tikėkimės Dievo malonės įveikti bet kokiai pagundai. „Bet nepamiršk, mano drauge, kad, norint laimėti šiame dvasiniame mūšyje, tau reikia ginklų. Ir kad tavo ginklai turi būti šie: nuolatinė malda; nuoširdumas ir atvirumas savo dvasiniam vadovui; Švenčiausioji Eucharistija ir Atgailos Sakramentas; tauri krikščioniško apsimarinimo dvasia, kuri paskatins vengti progų pagundai ir nedykinėti; širdies nuolankumas ir švelnus bei sūniškas pamaldumas Švenčiausiajai Mergelei: *Consalitrix afflictorum et*

refugium peccatorum, nuliūdusiųjų paguoda, nusidėjėlių globėja. Visada pasitikėdamas grįžk pas ją ir sakyk jai: *Mater mea, fiducia mea*; Mano Motina, mano pasiklovime!“¹⁴

1Šv. Chosemarija, *Kristus eina pro šalį*, 61.

2Šv. Jonas Auksaburnis, *Homilijos apie Šv. Matą*, 13, 1.

3R. A. Knox, *Sermones pastorales*, p. 79.

4S. Canals, *Ascética Meditada*, 14-asis leid., Madridas, 1980, p. 127.

5Jok 1, 12.

6Šv. Chosemarija, *Kristus eina pro šalį*, 61.

7Mt 27, 42.

8Jn 16, 33.

9Fil 4, 13.

10Ps 27, 1.

11Mt 26, 41.

12Mok 3, 27.

13B. Baur. *En la intimidad con Dios*, Herder, Barselona, 1975, 10-asis leid., p. 121.

14S. Canals, op. cit., p. 128.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
lt-lt/article/meditacijos-pirmasis-
gavenios-sekmadienis/](https://opusdei.org/lt-lt/article/meditacijos-pirmasis-gavenios-sekmadienis/) (2025-04-01)